

flange major Sandberg på Storhamar gård, ble forleden skutt på Hamar torv. Norsk og tysk politi skulle arrestere ham på kontoret. Han klarte imidlertid å flykte ut gjennom vinduet, men ble skutt og så alvorlig såret at han døde noen dager etter på sykehuset. - En ung Trondheimsmann ble nylig overfalt av en nasist på gaten i Trondheim. Nasisten tok strupetak på men han greide å slå overfallsmannen i gaten. Av frykt for at nasister var krepert, meldte han fra til politiet, og saken kom opp for Folkedom en hvor mannen ble dømt til 25 piskeslag. Han overlevde ikke den bestiske straffen.

I den siste tid er det foretatt omfattende arrestasjoner i Hamar. Foranledningen er følgende: En rekke framtrepende borgere med ingeniør Tor Olsen og banksjef Kløvstad i spissen, satte seg i bevegelse for å få den arresterte doktor Imerlund ut av fengselet. De la ut en på Luftverkontoret, og da Hamarfolk hørte at det var anledning til å sky under benådningssandragendet, sto det snart lang kø utenfor kontoret. Da rykket Statspolitiet ut under ledelse av Gestapoagent Kirsebom og arresterte, foruten de to initiativtagere, også sekretær Klevestad ved Luftverkontoret og mange andre kjente Hamar-folk.

Den såkalte politipresident Askvig har sine besævrigheter med mangt og meget. Det er ikke bare umulig å få den utskrevne borger til å møte, men de som skal hente gjenstridige borgervaktkandidater, gjør også svenske av seg. For en tid siden ble 5 politimenn utpekt til denne lite lystelige jobben. Samtlige stakk naturligvis av til Sverige. Så prøvde Askvig seg med 5 hirdmenn, men de nektet, under henvisning til at dette ikke hørte inn under deres domene. Tilslutt ble det plukket ut 5 tilfældige N.S.-medlemmer som antagelig ikke våget å opponere. Derimot bega de seg samtlige ut på en trøsterangel og endte ikke hos borgervaktkandidatene - men i fyllearesten. Hva borgervakten forøvrig angår, har det i den siste tiden vært utskrevet ca. 5000, men bare 50 er møtt opp.

Politinspektør Haakon Schønning, sjefen for Oslo Trafikkpoliti, ble arrestert av Gestapo igår. Samtidig ble det foretatt en omfattende undersøkelse på hans kontor hvor også hans sekretær ble tatt.

General Rendulic har nå opprettet hovedkvarter på Lillehammer hvor han residerer i Lillehammer Turisthotell. I den anledning er det foretatt omfattende rekvireringer av villaer og enkeltrum i øvrebyen.

God jul

Ønsker vi alle våre lesere - en jul som vi vil prøve å gjøre hyggelig, tross alt. Mange ville nok helst hoppe over julen i år, late som om den ikke er der. Men så enkelt er det ikke. Høytiden setter inn - i våre hjarter enten vi vil eller ikke. La oss ta imot den med åpent sinn. La oss huske istedenfor å prøve å stenge tankene ute. La oss finne trøst i alle de lyse minnene vi har felles med dem vi savner, trøst og styrke til å fortsette vegen mot målet med løftet hode.

I nesten hvert hjem i Norge idag er det savn og sorg og bekymringer. Mørketiden ruver om oss, folket lenges og det er karrig med lys. Men

selv i den dypeste natten
trenger vi aldri en strime
av lys, for å tro på dagen.
Slik skal du tro på din time!

Ja, slik skal vi tro på vår time. Vi vet at den kommer. Og i sikker forvisning om at underet skal skje, at frihetens lys igjen skal skinne over landet, går vi inn til julen.

Skammens natt tar aldri ende
uten ved vår ild.
Vi skal brenne og forbrenne
så en dag blir til.

(Nordahl Grieg)

Obs. Dette nummeret er ikke bare vårt julenummer, men også det siste nummeret i dette året. Vi kommer igjen over nyttår.

Vestfronten.

" Det tjener ikke til noe å prøve å skjule at den plutselige offensiv tyskerne innledet på Ardennen-fronten 16. des. var et sjokk for de allierte," skrev den kjente britiske militæreksperter major Hastings for en uke siden. Men situasjonen er i vesentlig grad forbedret siden det. " Faren er avverget", uttalte "ontgomery igår," men ikke over." Von Rundstedts desemberoffensiv har en forbausende likhet med den tyske lynoffensiven i mai 1940. Men iorskjellen på dengang og nå er iøyne-springende. I 1940 ruste tyskerne fram og splittet på 10 dager de allierte armeer fullstendig. Etter 10 dager denne gang hadde de allierte samlet seg og ikke bare demmet opp for fienden, men de gikk til motstøt og drev ham tilbake. I det mest kritiske øyeblikk før jul, sto spissen av tyskernes snøplogformede kile bare 6 km fra Maas i området nord for Dinant. Nå er tyskerne drevet 25 km tilbake fra elva og står ved ved Rochefort. På kilens nordre flanke er amerikanerne rykket 10 km fram ved Stavelot og 1. amerikanske arme er brutt gjennom riksvegen mellom St. Vith og Laroche (øst for Rochefort) på tre steder og fortsetter framrykkingen på en 5 km bred front. Dette er av overordentlig stor betydning, da vegene er en av tyskernes viktigste forsyningsveger øst-vest inn i kilen. Den andre store forsyningsvegen, som går litt lenger sør, fra St. Vith til St. Hubert ligger under uopphørlig ild fra 3. amerikanske arme som kommer sørfra og rykker nordover. - Kilens sørflanke er, som man vil forstå, forskjøvet betydelig nordover. I de kritiske dager hadde tyskerne, i støtretningen Sedan, tatt byen Libremont, 25 km s.v. for Bastogne. Men denne ble snart tilbakeerobret av amerikanerne som rykket videre fram og undsatte de amerikanske tropper som under det tyske stormløp hele tiden hadde holdt stand ved Bastogne. I dette område utkjemper for øyeblikket de hardeste kamper.

Man kan slå fast at von Rundstedts offensiv i Ardennen- ne- så ypperlig den enn var planlagt og utført- ikke har ført fram i første omgang. Hans plan var tydeligvis å sette seg i besiddelse av ferjestedene over Maas, ta Sedan, Wamur og Liege, rykke nordøstover og tvinge amerikanerne til å rømme Aachen-området og deretter gå mot Antwerpen og Bryssel. Disse planer er strandet, men man kan ikke vite om von Rundstedt ikke er i stand til et nytt hardt slag. Denne gang vil det imidlertid ikke komme uventet på de allierte. Noe må von Rundstedt imidlertid foreta seg: Enten må han angripe på nytt eller trekke seg tilbake. En stillingskrig kan han ikke klare, da bakken er for hard til at soldatene kan grave seg ned og allierte fly hamrer løs på enhver troppekonsentrasjon. Vegnettet er imidlertid dårlig skikket til en hurtig tilbaketrekning. De allierte er i besiddelse av hovedvegene, og de mindre veger vil hurtig bli korket. -

Stillingen på Ardennen-fronten utvikler seg meget gunstig for de allierte. Ikke fullt så tilfredsstillende er situasjonen i Alsace. Riktignok har amerikanerne stanset tyskernes videre framrykking ved Bitch og renser opp i dette området, men det tyske bruhode ved Weissemburg er utvidet - 12 km i vifteform- og tyskerne øker presset mot Strassbourg. - I Holland er det intens patruljevirkosomhet såvel på tysk som på alliert side, og det meldes om sammenstøt ved Maas.

Østfronten.

Et russisk kommunike melder for første gang om kamper i i Budapests sentrum. Sovjetstyrker stormet igår Parlamentbygningen og Børsen og tok 112 nye boligkomplekser. Tyskerne yter den mest hårdnakkede motstand og sender bølge på bølge av forsterkninger til undsetning av den tyske garnison i hovedstaden, men russerne fanger dem opp. - Mellom Donau-kneet og Komarno har tyskerne tatt igjen byen Esztergon på sørbredden av Donau. Til gjengjeld er den røde hær rykket 20 km fram

rot Bratislava på nordsiden av elva, i Tsjekoslovakia.

Italia.

På Adriafronten er kanadierne etter 3 dages harde kamper nådd til havet 14 km. nord for Ravenna og har tatt 600 fanger. - Det er utbrutt uroligheter i det tysk-okkuperte Nord-Italia. Alvorligst er situasjonen i Milano og Torino. Levnetsmiddel-situasjonen og den økonomiske situasjon forverres stadig. Hundrevis av italienere er arrestert og ført til Tyskland som tvangsarbeidere.

Fjerne Østen.

På vestsiden av Burma har briterne erobret den overordentlig viktige øya Akyab. Akyab har en ypperlig havn, hvor de dybeste skip kan gå inn, og har dertil flere flyplasser. I og med at briterne har herredømme på Akyab, kan de ikke bare forstyrre japanernes tilførsler til Rangoon, men de kan med fly gripe inn i operasjonene i midt-Burma. Her er briterne på jevn frammarsj - de siste dager 25 km - og befinner seg 90 km fra Mandalay.

I Stillehavet har amerikanerne i løpet av 1944 drevet japanerne over 5 000 km tilbake. Flygende festninger driver non-stop bombing av mål på Filipinene, de østindiske øyer og på Formosa og Kiushiu (Japan). Igår foretok de et tokt på 800 km langs Chinas kyst og ødelagt og beskadiget over 300 fly og senket og skadet 100 skip. Amerikas forsyninger til China i 1944 var 3 ganger så store som året før.

Flyangrep.

Straks etter nyttår ble det en dag meldt at i løpet av 24 timer var 14 tyske industribyer blitt bombet av svære allierte flystyrker. Det gir et begrep om bombangrens omfang. Julalten meldte de allierte 7 000 utflyinger, de påfølgende dager 4 000. For 4. gang ble Dortmund-Ems kanalen ødelagt. I 5 uker, fra siste bombing i nov., hadde reparasjoner pågått uten stans. 2. juledag såes for første gang etter ødeleggelsen, ferjer og lekter på kanalen. Om natten kom de allierte og satte kanalen ut av funksjon for lange tider. - Berlin har hatt ett av de sværeste angrep som er foretatt på byen. Det var nr. 2 i løpet av 2 døgn. - Igår ble München bombet 2 ganger, med bare et par timers mellomrom. Svære brander ble observert. - Andre mål var Nürnberg, Hannover og Hanau. - Men først og sist konsentrerer de allierte seg om frontene og kommunikasjonsnettene bak dem. De går systematis tilverks. Igår ble det løst på Frankfurt og hele strekningen inn til Luxembourg. Fra Bielefeld bombet de vestover til Strassbourg. Hensikten med disse "distriktsbombinger" er å klippe av krigsskueplassenes forbindelse med det bakenforliggende moderland. Fra vår egen front.

Det er ganske tvøkelig at tyskerne evakuering av Norge er i full gang. I det store ryttersintervjuet som avisehe bragte med generaloberst Rendulic som blir presentert som ekspert i tilbaketrekning, sier han ikke det eneste naturlige, at det kunne ha betydd ham å forsvare Norge til siste pust. Han bare har én av sabotørene skal være snille og la soldatene være ifred. Samtidig med hans utnevnelse er antallet av evakueringstog fra Mo i Rana øknet, og tyskerne utskipes fra en rekke kystbyer på Østlandet. Det regnes med at helt 150 000 mann er dradd ut av Norge på 3 måneder. Imidlertid legges det store vanskeligheter i veien for troppetransportene, ikke bare av de allierte fly og krigsskip, men også her i landet. De siste dager er Rauma-banen brutt, likeså Røros-banen, mens bruddet på Dovrebanel ved Sjø bare ble kortvarig. - Et umiskjennelig tegn på de tyske retretthensikter er det forholdet at tyskerne ikke lenger sender rasstoffer eller kull til krigsviktige norske industrier, men ennog har gitt enkelte av dem beskjed om å stanse.

Klaus Hansen er blitt straffet for sine intriger mot Quisling. Han er kastet ut av NS, og Quisling har forsikret ham at han aldri skal få komme inn igjen! Formannsstillingen i Norsk-Tysk Selskap har han også måttet gi avkall på. Ny formann er Olaf Fermann.

Send avisen videre!

"INSFURTEN."

Torsdag 11. jan. 1945 - nr. 02

Vestfronten.

På den vestlige spissen av Ardenner-kilen har de allierte drevet tyskerne 3 km tilbake og har gjenerobret den lille By Bure, som er et av de punkter fienden har satt mest inn på å forsvare. Nord for Laroche som er omringet på tre kanter av de allierte, raser heftige tankslag. Tropper fra 1. amerikanske arme er trengt inn i byens utkanter fra nord. I nordøst står de 5 km borte. 3. amer. arme foretok igår et framstøt sørøst for Bastogne - denne gang i retning mot byen Wiltz - og rykket fram 2 km på en 30 km bred front. Åpningen mellom nord- og sørflankene er snevret inn til 15 km. - General Bradley uttalte igår om situasjonen i Ardennerne: "Tyskerne trekker seg tilbake skritt for skritt på en 8 km bred front." - I Alsace har de allierte stoppet den tyske framrykkingen nord for Hagenau og gjenerobret flere landsbyer.

Østfronten.

I Budapest har russerne tatt byens største veddeløpsbane, som tyskerne brukte til flyplass og 350 nye kvartaler. De holder nå over halvparten av byen. - Alle tyske undsetningsforsøk nordvestfra blir holdt i sjakk. - På nordsiden av Donau, i Tsjekkoslovakia, er den røde hærs rykket 40 km fram på tre dager og står mindre enn 6 km fra Komarno.

Fjerne Østen.

Dagens altoverskyggende begivenhet er amerikanernes store stilte landgangsoperasjoner på Filipinene. Da general Mac Arthur våren 1942 måtte trekke seg tilbake fra Luzon-øya etter 5 måneders harde kamper, avga han det løfte at han skulle komme sterkere tilbake. Nå har han innfridd sine ord. Mac Arthur ledet personlig de landgangstroppene som etter et knusende bombardement fra krigsskip og fly gikk i land i Lingayen-bukta og kom bak på de japanske styrkene. Japanerne hadde øyensynlig ikke ventet noe angrep fra denne kanten, for amerikanerne møtte liten motstand. Etter å ha opprettet 4 bruhoder på en tilsammenlagt strekning av 25 km, rykket amerikanske motoriserte kolonner for full fart innover øya. General Mac Arthur har alt opprettet sitt hovedkvarter på øya.

Det er ikke små stryker som er satt inn i dette overraskelsesangrepet på den største øya på Filipinene. Den allierte armadaen besto av 800 skip og 2500 landgangsfartøyer som var utsatt for et voldsomt angrep fra japanske fly. Japanerne mistet 79 fly, 2 destroyere og 1 undervannsbåt under angrepet. De alliertes tap var små. - Luzon-øya er ikke bare den største øya på Filipinene - dobbelt så stor som Nederland og Belgia tilsammen - den er også langt den viktigste. Den utgjør 1/3 av det filippinske fastland og har halvparten av befolkningen på øyene. - I og med den vellykkede allierte invasjonen er det avgjørende slag om Filipinenes befrielse innledet, og derav avhenger også herredømmet over det sydvestlige Stillehav.

Norge.

Norske sjøstridskrefter utenfor Bergen senket tirsdag et tysk forsyningsskip og et annet skip plus en minesveiper. - Tre styrker britiske bombefly senket igår fire tyske skip utenfor Sognefjord - ved Lysøy og Lærvik.

Som kjent reiste ministrene Lie og Lippestad, ledsaget av N.S.-ingeniør Preuthun, født Helleseth, til Finnmark i høst for å bistå tyskerne med tvangsevakueringen. Vi har fått oversendt stenografisk referat av noen av de taler som herrene holdt for befolkningen, og tillater oss å gjengi utdrag av deres "Redegjøreelse for evakueringsplanene", da vi mener flest mulig bør være bekjent med hvordan N.S.-lederne opptrådte under den største katastrofe som har rammet vårt land.

Herr Preuthun uttalte blant annet: "Jeg er selv god for to millioner. Jeg kan si som så: 'Jeg gir blanke fanden i dere. Jeg legger ikke skjul på at hvis dere tror de på den andre siden kan gi dere bedre vilkår, så skiller vi lag, og de som blir igjen, de blir igjen."

Vi er kommet hit for å gjøre det best mulige ut av en vanskelig situasjon. Ministrene (Lie og Lippestad) drar imorgen til Oslo og setter sine stillinger inn på at alt som fins av skipsmateriel blir beslaglagt i Nordland og Troms. De av mannskapene som nekter å gå ut vil bli skutt. Fra Tana går to store skip og 8 kuttere, hvorav så og så mange går til helvet. De som kommer fram kan være godt fornøyet."

I en tale i Bjørnevattn sa Jónas Lie: "Jernteppet går nå ned mellom Sovjet-Finmark og det øvrige Norge. Dere går harde tider imøte. Bare sterke mannfolk og de kvinner som vil ligge med russiskesoldater vil overleve katastrofen. Alle øvrige vil gå til grunne." Dette var ministerens avskjedsord til befolkningen i Sør-Varanger. Han hadde da lagt alt tilrette for sine venner tyskerne, så de kunne begynne sitt ødeleggelsesverk. I Tana var herrefolket særlig fornøyet. Der hadde befolkningen fått reddet ut sine kuer og sauer. Tyskerne sprøytet bensin på kreaturene og tendte på dem. Eller de skjøt på blink etter dem og moret seg kostelig, når de stakkars dyrene satte avsted i dødsangst.

En ny norsk tankbåt på 16 600brt. er gått av stabelen i U.S.A. Det er den 6. tankbåt som er blitt overdratt den norske regjering. Båten ble døpt av prinsesse Astrid og fikk navnet "Finmark".
Fra alle karter.

Den nye greske statsminister, Plastiras, har i 4 punkter formet sitt regjeringsprogram. 1) Militærpolitiet og politistyrkene skal fullstendig reorganiseres. Til hjelp i dette arbeid vil man be Storbritannia å sende en spesiell politikommissjon. 2) Enhver som har samarbeidet med fienden skal stå til ansvar for sine handlinger. Regjeringen lover å gå drastisk tilverks. 3) Alt skal gjøres for å gjenreise landet økonomisk. Regjeringen lover å sikre arbeiderne deres fri rettigheter. 4) Så snart som gjørlig skal det utskrives nye valg. Dette program dekker alle de ~~maxx~~ punkter som motstandsgruppene sier de kjemper for, uttalte Plastiras, og sluttet med å oppfordre alle stridende til å nedlegge våpnene.

Roosevelt har fremlagt sitt budgett for det nye budgettåret som begynner i juli. Budgettet er på 86 milliarder dollars. Derav skal 73 milliarder gå til krigsøkonomier og 13 milliarder til regjeringens øvrige utgifter. Roosevelt sa bl.a. i denne forbindelse: Vi vil ikke komme med noen spådommer om hvor lenge krigen vil vare. Vi må være forberedt på en lang og hard krig.
Vår egen front.

Sist lørdag sprang Knutsens Vulkaniseringsverksted i Løkkegaten i luften. Dermed ble store lagre av gummi og bensin ødelagt for tyskerne. Tirsdag gikk Hirdheimen på Lillestrøm, og det spøker vel nå igjen for de ynkelige rester av Borgervaktkontoret. - det delvis reddete kartotek, som herrerne Askvig og Flognfeldt aldri skal greie å få gjent godt nok.

Statspolitibetjent Jarle Svartbekk var forleden litt for tjenstvillig. Han og etpar andre Quislinbetjenter var tilkaldt til Bruggata, hvor man regnet med at sabotører var påferde. Da 3 menn kom ut av den gården det gjaldt, trakk Svartbekk sin revolver, men var ikke snar nok. Han ble selv rammet av et skudd og strøk med. Det gikk således ham på samme måte som den tjenstvillige statspolitibetjenten i Asker, som var satt til å passe på Berggrav. Han så noen skygger bevege seg og trakk sin revolver og skjøt. Et øyeblikk etter var han fylt av bly. Det var to Gestapo-offiserer han hadde spendert kuler og krutt på.

NS-gårdbruker David Sejerstad på Lena fikk ekstra hyggelig besøk nyttårsaften. Noen jøssinger kom og rekvirerte hans flotte, store radio - og han kunde selvfølgelig ikke si nei!

Et ganske elendommeligg bryllup fant sted på Hamar forleden. Godseier Vincens Sten, som ble arrestert under våpenaffæren i Vang, skulde gifte seg og fikk 1 times permisjon fra fengslet. Etter vielsen marsjerte han tilbake til fengslet igjen, mens bruden og resten av selskapet feiret bryllup uten brudgommen.

" I N N S P U R T E N . "

Lørdag 13. jan. 1945 -nr. 63

Vestfronten.

"Det tyske forsvar på vestspissen av Ardennørkilen er iferd med å bryte fullstendig sammen." Denne gledelige melding blir av Tysk Telegrambyrås militære medarbeider, herr Hallensleben, kommentert på følgende forbløffende måte: "Den allierte overkommando har med sine mottiltak i Ardennene gitt den tyske ledelse verdifullt spillrom for nye angrepsaksjoner." Angrepsaksjonene består for øyeblikket i de desperate oppholdeskamper på enkelte livsviktige punkter og ellers tilbaketrekning av de tyske tropper over hele linjen. Patruljer av general Montgomerys styrker som kommer nordfra og general Bradleys som kommer sørfra, har fått kontakt med hverandre. I største hast trekker v. Rundstedt sine tropper ut av området Laroche-Bastogne, hvor avstanden mellom de alliertes 2 hovedstyrker igår var knappe 8 km. Det gjelder for tyskerne å komme unna før knipetangen lukker seg. Laroche og St. Hubert er befriid av de allierte. I Berlin erklærer man i den forbindelse at "selv om dette kan endre situasjonen taktisk, så er det strategisk ingen endring." (Begrip det, den som kan).

Sørst for Bastogne presser general Patton's arme på og erobret igår 4 landsbyer. 1200 tyske fallskjermssoldater ble tatt til fange.

I Alsace har amerikanerne inntatt byen Behren, 8 km sør for Saarbrücken. Nord for Strassbourg, på vestsiden av Rhinen, er tyskerne gått fram endel, mens amerikanerne har stanset den tyske frammarsj sør for Strassbourg ved Rhone-Rhin-kanalen.

"Ra autoritativt alliert hold ble det igår erklært at den tyske offensiven, som begynte for 4 uker siden, nå kan sies å være slått fullstendig feil. v. Rundstedt satte inn hele 30 divisjoner bar på Ardennfronten - det viser at han hadde satt seg store mål. Men de mirakler han og det tyske folk håpet på, er ikke skjedd. Han har ikke gjort de landvinninger offensiven tok sikte på: Gjennombrudd til Paris, Bryssel og Antwerpen ("Vi vil gi Føreren Liege i nyttårs-gave."). Og han vil heller ikke nå sine to sekundære mål: 1) Å forlenge krigen, 2) å få en kompromissfred for Tyskland. Det eneste som er lykkes ham er å lette presset mot Tysklands grenser-for en tid. Og prisen for denne utsettelsen er hundrevis av tanks, tusenvis av kjøretøyer og tusener på tusener av førsteklases utmerkete utstyrte soldater, som det vil bli meget vanskelig å erstatte.
Østfronten.

4/5 av Budapest er på russernes hender. Det meldes fra Moskva at sluttkampen om den ungarske hovedstad er innledet. De tyske stillinger bryter raskt sammen, etter at sovjetstryker tirsdag tok den store flyplassen i byen, så russiske tropper og forsyninger kan føres fram luftvegen. Tilgangen på tyske tanks er merkbart avtatt etter at russerne erobret en fabrikk som produserte 50 tanks om dagen. - Et stadig økende antall fanger bringes inn, bare igår meldtes om 3000 ialt er tatt 10 000. De tyske S.S.-ledere har gitt ordre om at alle tyskere som vil overgi seg, skal skytes. I en depesje fra S.S.-kommando anten i byen til kommandanten for de tyske styrkene som kjemper i nordvest, står det: "Stillingen er håpløs. Vi har vært uten forbindelse med omverdenen i tre dager." - Nord og nordvest for Budapest vise de tyske styrker tegn på avtagende kampiver. Den tyske frammarsjen i dette område er stanset, og situasjonen for sovjetstyrkene vesentlig bedret. - Nord for Donau er Malinovskis styrker rykket ytterligere fram og står på elva Neutras østlige bredd, umiddelbart foran den viktige byen Komarno.

Jugoslavia.

Kong Peter har sendt ut en erklæring hvor han tar avstand fra avtalen mellom marskalk Tito og statsminister Soubatisch. Han anerkjenner det jugoslaviske folks rett til selv å velge sin regjeringens form, men han motsetter seg den foreslåtte form for regent-

regentskap og vil ikke gi det provisoriske råd lovgivende myndighet. Han foreslår at det skal dannes en samling-regjering og hevder at det er den eneste framtid for landet - som han håper han en dag skal kunne vende tilbake til. - I den britiske presse erklæres det enstemmig at kong Peters protest har vakt farbauselse og den dypeste beklagelse såvel i britiske regjeringskretser som i Jugoslavia. Titos og Soubatisch' overenskomst var på forhånd godkjent av den britiske, amerikanske og russiske regjering, og kong Peter hadde noen dager tidligere, overfor Churchill gitt uttrykk for at han var enig i den. Times uttaler at en provisorisk jugoslavisk regjering må velges fra Motstandsbevegelsens kjerne, med Tito som den selvskrevne leder.

Den første offisielle rapport fra London om at norske fallskjermtropper fra Stor-Britannia har vært påferde i midt-Norge kom igår. Som det vil huskes meldte vi forleden at Rørosbanen, Dovrebanen og Raumabanen var blitt brutt på flere steder. Dette er de norske fallskjermtroppers verk. I samarbeid med motstandsbevegelsens folk gikk de 10. dec. første gang til aksjon, ved Holtålen. Like før nyttår ødela de mange hundrede meter jernbaneskinne ved Røros og sprengte en bru ved Koppang. Natten mellom 5. og 6. jan. gikk de løs på Dovrebanen ved Drivstuen, Sjøa og Otta. Samtidig ødela de en bru på Raumabanen, som det vil bli meget vanskelig for tyskerne å få reparert. - Disse operasjoner må sees i forbindelse med sabotagen på Thunes verksted for noen uker siden, da flere nye lokomotiver og jernbanevogner ble ødelagt. - Takket være de norske sabotørers og fallskjermtroppers hammele av kommunikasjonene er tyskerne henvist til - i stadig større utstrekning - å sende sine soldater og forsyninger sjøveien. Og der passer britiske, norske og amerikanske fly, under vannsbåter og andre skip på at de ikke slipper gjennom.

På Luzon-øya har amerikanerne utvidet sine bruhoder til 40 km's bredde. De har tatt 5 byer til og nærmer seg hastig øyas indre. De står 150 km fra Manilla, hovedstaden på Filippinene. Allierte fly behersker fullstendig luftrommet over øya. - Japanernes motstand har hele tiden vært svak. General Mac Arthur gikk iland og etablerte sitt hovedkvarter på øya som om ingenting var på ferde. I Burma er briterne rykket ytterligere fram og står 70 km fra Mandalay. - Singapore er bombet av amerikanske superfestninger.

Oslolegen Rolv Engebretsen ble sluppet ut fra Grini for kort tid siden. Bare få dager etter var politiet igjen i hans bolig, og han tok gift for å slippe for annen gang å komme i klørne på Gestapo.

En ny sabotasjehandling fant sted på Skøyen stasjon torsdag ettermiddag. Det lød et voldsomt knall, og man trodde først at det var anrettet stor skad på sillverket. Imidlertid fortsatte lokaltrafikken etter få timer.

Sist søndag var hirden for første gang på lang tid igjen på jakt etter røde luer og skjurf. Hirdfolk, under tysk beskyttelse, opererte i Tryvannskleiva hvor de satte seg i besittelse av et rikt bytte. Ung-Axel Stang. Skiforeningens styre har protestert overfor fra alle kanter.

I det tyskbesatte Holland er tilstandene aldeles forferdelige. Befolkningen har ikke brensel, ikke fisk, ikke kjøtt, ingen transportmidler mellom byene. Bare nå og da går et tog med forsyninger til tyskerne.

Fra Athen utsendte general Scobie igår en erklæring om at våpenhvilen ikke kan bli grunnlag for en varig fred, så lenge gidslene ikke er frigitt.

Opp med hodet!

Selv de mest pessimistiske maa vel være fornøyet nå om dagen. Bevegelse på alle fronter, såvel i Europa som i Østen, og overalt går de allierte fram. Hver dag er ladet med spent forventning. Nettet snører seg sammen om Tyskland - Götterdämmerung nærmer seg. Østfronten.

"Som vannet fosser gjennom en sprengt demning, strømmer de russiske soldatene gjennom de hull de har slått i de tyske stillingene", heter det i Marskalk Stalins dagsorden om den russiske stor-offensiven som ble sloppet løs fra Sandomir i sør-Polen sist fredag og feiret med seiersalutt i Moskva dagen etter. - Operasjonene i sør-Polen har krav på å følges med den aller største interesse, da de tar sikte på en snarlig erobring av Øvre-Schlesia, som er et av Tysklands viktigste industriområder. Øvre-Schlesias betydning for das Vaterland kan fullt ut side-stilles med Saar og Ruhr-distriktenes, så meget mer som det ligger forholdsvís i ly for britiske og amerikanske flyangrep. - Øvre-Schlesia regnes for et av Europas værdifulleste kull-distrikter. Det har også rike bly, sink og jerngruber. Foruten metalindustrien er bomullsindustrien blomstrende. - Schlesia er de store godsbesidderses land. Ingen andre steder i Tyskland er så store landstrekninger samlet på enkelte hender - omtrent halvparten av landet er storgodsbesiddelser. Landet er mange steder overordentlig fruktbart, og har ogsaa en mege betydelig kvegavl.

1. ukrainske armées offensiv utgikk fra en linje Sandomir-Jaslo (rett nord for Duklapasset). På de to første døgn slo russerne en bresje, 60 km bred og 40 km dyp, i de tyske stillingene. Nå truer de byen Kielce, straks sør for Lysa Gora-fjellene. På en 60 km bred front er de rykket over elva Nida. Jernbanen mellom Kielce og Krakau er brutt og byen Finchow erobret. Over 2 000 fæne ble talt opp på slagmarken igår. Tusenvis av fanger bringes inn, likeledes mengdevis av ubrukt materiell, som tyskerne ikke har fått tid til å få med seg under retretten. Tiltross for at sovjet-flystyrkene, p.g.a. det dårlige vær, ikke har kunnet gå opp, er russerne det siste døgn rykket fram 27 km og har befridd 200 bebodde steder. De befant seg igår 50 km fra Krakau (90 km vest for Vistula), i åpent terreng som er ideelt for panserframrykking. - Tyskerne har siden offensiven begynte, kastet fram 2 divisjoner for å prøve å stanse det russiske stormløpet, men forgjeves. En venter seg allikevel at kampene om Kielce og Krakau vil bli meget harde.

I Budapest tok russerne igår 2 500 fanger og fortsetter å presse fienden ut av kvartal etter kvartal. Vestfronten.

Voldsomme allierte bombeangrep har de siste døgn igjen vært rettet mot tyskernes stillinger på krigsskueplassene i vest og mot strategiske mål lenger inne i Tyskland. Været har vært fint og bombingene ytterst konsentrert, særlig over St. Vieth, Prüm og Saarbrücken. Saarbrücken er blitt 3 ganger angrepet i løpet av 24 timer. Skiftetomtene i byen var tettpakket med tyske forsyningsstog som skulde til frontene. De kom aldrig videre. - Leunaverkene, Köln, Düsseldorf og bruene over Rhinen fikk også hard medfart siste døgn. Sterke formasjoner av Luftwaffe gikk opp, men pådro seg meget store tap. Dagen var en av de svarteste under hele krigen for det tyske luftvåpen. 243 tyske fly ble skutt ned. 55 allierte maskiner kom ikke tilbake. De heftigste luftstridene ble utkjempet 35 km nv. for Berlin.

I Ardennerkilen presses tyskerne stadig tettere sammen. I Malmedy-Stavelot-området, hvor den tyske motstanden er hardest, rykker de allierte sakte, men sikkert mot St. Vieth. De stod igår 11 km fra byen, som bare ligger 6 km fra den tyske grensa. - 3. amerikanske arme støtte søndag fram 18 km på hver side av Bastogne og er nådd midtveis mellom Bastogne og Houffalize. Houffalize er truet fra nord og sør. De alli-

lerte står i en bue omkring byen, på det nærmeste punkt bare et par km fra. Hovedvegen fra Houffalize til St. Vieth - tyskerne sine store retrettveg - er brutt på to steder.

På sørfronten har amerikanerne, ved grensa til Saar, tatt igjen den første by på tysk jord. - I Alsace holder de, sammen med de franske styrkene, overalt sine stillinger.

Grækenland.

Store menneskemengder var på bena igår for å feire våpenhvilen. Overalt yiftet folk med greske og britiske flagg. Utenfor den britiske ambassade stimlet befolkningen sammen for å vise sin taknemlighet mot britene. "Lenge leve de tapre englendere!" ropte mengden, og general Scobie kom ut på balkongen og takket. Samtidig lovet han at det greske folk skulle få igjen sin hele og fulle frihet.

Fjerne Østen.

På Luzon-øya er amerikanernes motoriserte kolonner trengt 40 km inn i landet og har tatt ytterligere to byer. Den japanske motstand er fortsatt svak. "Japanerne mangler enten evnen eller viljen til å sette seg kraftig til motverge," heter det i et kommunike fra den amerikanske overkommando. - Amerikanske superfestninger har rettet svære slag mot de japanske stillinger på Luzon og på Formosa. I de siste døgn har amerikanerne senket 50 japanske skip.

I Burma er styrker fra 14. britiske arme rykket 25 km fram i retning mot Mandalay, som nå ligger mindre enn 50 km borte. Britene er i ferd med å besette høydedragene som ligger som en ring om byen. - Store styrker britiske fly angrep igår troppekonsentrasjoner i Mandalay-området. Det avgjørende slag om byen er nær forestående.

Norge.

Sist fredag tilintetgjorde en britisk eskadre utenfor Egersund en tysk konvoj på 8 skip. En som var med på et av de engelske skipene forteller: Like ved Jøssingfjord fikk vi øye på den fiendtlige konvojen. Det var like før midnatt, med klart vær og rolig sjø. Da vi åpnet ilden, spilte de tyske kystbatteriene øyeblikkelig opp. Men i løpet av en hel time fikk vi ikke et eneste treff. - Vi derimot hadde mer held med oss. De fiendtlige skipene forvandlet seg hurtig fra store skygger til kjempemessige bål. En veltet nesten øyeblikkelig og sank, en sprang i luften. To skip til ble antagelig senket, og fire ble satt i brand. I lyset av de brennende vrakene så kysten ut som om den bare var et steinkast borte. Vi hadde ingen tap og ingen sårete. Det siste vi hørte da vi dro bort, var en voldsom eksplosjon fra et av de sunkne skipene.

Norske fallskjermtropper fra England har igjen vært på ferde. Fredag sprengte de en jernbanebru ved Jørstad, 450 km nord for Trondheim. Et tysk tog som kom kjørende en stund etter styrtet utfør og ble totalt ødelagt. 180 tyskere ble drept.

Fra vår egen front.

En tidligere frontkjemper, Odvar Brynildsen, som var nestkommanderende i Drammens politi, ble skutt forleden. I den anledning ble det tatt 30-40 gisler.

Tre N.S.-gangstere gjør for tiden Oslo vestkant utrygg. De kaller seg prispoliti og opptrer i uniform og med bil. De tiltvinger seg adgang til leilighetene, og med hevet revolver røver de leiligheten for penger, verdisaker og mat. Det advares i denne forbindelse minnstandig mot å slippe noen fremmede inn uten behørig legitimasjon.

Avisene meddelte forleden at tyskerne hadde oppfunnet en ny brenselolje for motordrevne båter. Denne oljen er så farlig at fiskerne nekter å bruke den, og forsikringsselskapene nekter å assurere båtene.

Fra alle kanter.

At Dardanellerne er blitt åpnet for de alliertes forsyning er til Russland vil utvilsomt komme til å få stor betydning for den russiske vinteroffensiven. Transportene som hittil har måttet gå over Murmansk eller via den Persiske bukt vil nå kunne gjøres på 10 dager kortere tid enn tidligere.

Østfronten.

"Skredet er løsnet i øst. Menn, rustet ti tennene, rykker fram langs hele fronten med ett passord på leppene: Til Berlin!", skriver Tysk Telegrambyrå og gir dermed et malende bilde av den veldige russiske lavinen, som ruller fram over sør-Polens jord og med faretruende fart nærmer seg Schlesias rike industriområder. - Mens en enda er opptatt med å notere marskalk Konjevs imponerende landevinninger, kommer Stalinskommuniké om den nye russiske offensiven mellom Krakau og Warsjava under Stalins nestkommanderende, marskal Soukhov. En ny veldig flenge er dermed revet opp o det tyske forsvaret. På to dager er 1300 nye steder erobret! Offensiven tok sitt utgangspunkt fra to bruhoder ved Wistula, sør for Warsjava. Etter kraftig sperreild fra artilleriet, gik infanteri og tanks til angrep, og bruhodene ble snart forbundet til en sammenhengende front på 120 km.s lengde og 60 km.s dybde. Høydepunktet av offensiven var erobringen av det viktige veg og jernbaneknutepunktet Ransom, 95 km. sør for Warsjava, som ble tatt med storm tirsdag kvell. De russiske styrkene truer nå med å omgå Warsjava fra sørvest. - Samtidig stormer marskal Konjevs styrker fram lenger sør. Bare 4 dager etter at offensiven i sør-Polen begynte, falt Kielce, det viktige jernbaneknutepunktet som forbinder Warsjava med Krakau. Samtidig meldes om erobringen av 700 nye byer og steder, deriblant byen Slomiriki, 20 km. sør for Krakau. På 4 dager tilbakela marskal Konjevs styrker halvparten av vegen fra utgangspunktet Sandomir til den tyske grensa. Tyskerne flykter i panikk og etterlater store mengder krigsmateriell. Bare de to første dagene var byttet 116 tanks, 390 kanoner og 1000 lastebiler. En førsteklases tysk panserdivisjon, som i største hast ble trukket til Kielce, ble fullstendig tilintetgjort. Fra Kielce rykker russerne videre vestover og står nå bare 60 km. fra den tyske grensa og 20 km. fra Krakau. På 5 døgn har den russiske fronten nådd en bredde på 200 km og en dybde på 140 km, og tyskerne har mistet over 3000 bebodde steder. - Tyske aviser melder om evakuering av Krakau - ikke bare civilbefolkningen, men hele den tyske administrasjon - og gjennom tysk kringkasting har Gauleiteren i Øvre Schlesia sendt ut et et manende opprop til befolkningen, hvori det bl.a. heter: "Hittil har det lyktes oss å holde fienden borte fra Øvre Schlesia, fra grubene og smelteovnene her. Den skjebnesvangre kampen vi nå skal utkjempe er avhengig av vår grubedrift. Hvis dere ikke holder ut, er vi fortapt."

I Budapest utkjempes sluttkampene. Fangetallet er steget til 23 000. Det meldes ikke om noe nytt tysk undsetningsforsøk fra nordvest siden fredag.

Vestfronten.

De siste begivenheter på vestfronten understreker med all ønskelig tydelighet at v. Rundstedts dumdristige offensiv - hans vanvittige stormansdrømmer - er blitt en fullstendig fjasko. 2/3 av de erobrede landområder er nå igjen på allierte hender. Ifølge tyske pressemeldinger er man gått over til "elastisk forsvarsteknikk i Ardennene" - d.v.s. at de tyske tropper er på full flukt østover. Allierte flygere melder om hundrevis av tanks og kanoner, som er etterlatt i de dype snøfanene langs vegen østover. Av de to hovedbasene, Houffalize og St. Vith, som var utgangspunktene for de planlagte framstøtene mot Namur, Liege og Antwerpen, er Houffalize nå gjenerobret. Sent mandag kvell trengte tropper fra 1. amerikanske arme fra nord inn i byen, og senere forente tropper fra 3. amerikanske arme seg med dem. Andre styrker står bare 8 km fra St. Vith. Tyske allierte divisjoner er satt inn i framstøtet mot denne siste viktige tyske stillingen. Lenger sør på vestfronten, i nærheten av Luxembourgs grenser, har de allierte erobret enda to byer på tysk jord, nemlig Weiz og Nennig. Ialt er 6 tyske byer gjenerobret på 3 dager i dette avsnittet. - I sin annen offensiv langs grensa mot Pfalz har tyskerne gjort forgjeves forsøk på å trenge gjennom Maginot-linjen og inn på Alsace-sletta. Alle tyske angrep er slått tilbake. Nord for Strassbourg har de allierte innledet et angrep på det tyske bruhode på Rhinans vestbred, og er trengt gjennom de første tyske forsvarsverker. - I sørøst-Holland utvikler briternes offensiv, som tok sitt utgangspunkt 25 km v. for München-Gladbach

seg tilfretsstillende.
Siste.

Warsjava er befridd. Etter at bladet var gått i trykken i går aftes kom meldingen. Befrielsen ble feiret i Moskva med seierssalutt fra 24 kanoner. - Warsjava har vært i tyskeres hender siden 27. sept. 1939. Tysk Telegrambyrå melder at byen ble planmessig rømmet. Warsjava var den viktigste festning i de tyske forsvarsstillinger i øst. Det er ikke utenkelig at tyskerne nå blir nødt til å falle tilbake helt til Oder-linjen. Myndigrep.

Det amerikanske flyvåpen og RAF har igjen rettet knusende slag mot de tyske bensinfabrikker og mot sambandssentrier som forbinder frontene i nord, sør, øst og vest. I løpet av de siste døgn har tusenvis av fly vært på vingene og angrepet jernbanemål i Freiburg og Reutlingen, i Magdeburg, Augsburg, Ingolstadt og Dresden, og bensinfabrikker i Bochum og Recklinghausen i Ruhr-distriktet, samt andre bensinmål i sør-Tyskland og Tsjekoslovakia. Samtidig med disse storangrepene fortsetter de taktiske luftstyrkene sitt samarbeid med krigsoperasjonene på bakken. - De taktiske luftstyrkene kan drive det til 1300 flygninger over slagmarken pr. dag. De letter fra spesielle flyplasser anlagt rett bak frontlinjen. Ofte er dette bare provisoriske plasser, som bygges på utrolig kort tid. Allerede i 1940 ble det opprettet et eget korps, som fikk til oppgave å spesialisere seg på hurtiglagte flyplasser. Disse provisoriske startbanene lages av av ståltrådnetting som spennes ut over den planerte marken med et dekke av sekkelerret, innsatt med asfalt. På fantastisk kort tid kan spesialutdannet mannskap montere en slik lyn-flyplass. Den første flyplassen i Normandie var således ferdig til bruk en dag etter landstigningen. Norge.

Seirmeldinger strømmer inn fra alle kanter, ikke bare fra de store krigsskueplassene i øst og vest, men også fra den aller nordligste krigsfronten i vårt eget land, som det lenge har vært stille om. Igår meldte den norske Overkommando i London at norske tropper hadde foretatt sine første store operasjoner i Finmark og var rykket fram 130 km under ledelse av oberst Arne Dahl. De er i kontakt med de fiendtlige styrker og står nå på en linje som strekker seg fra bunden av Porsangerfjorden til Finlands grense. Den viktigste tyske flyplassen i Finmark (ved Porsangerfjorden) er erobret. Det var fra denne flyplassen de tyske flyene gikk til angrep på de allierte konvoiene til Murmansk. - 22 500 km² av Finmark er befridd, d.v.s. nesten halvparten, og av befolkningen er 25 000 ha greidd å komme unna tvangsevakueringen. - Det ble også meldt igår fra London at den første avdeling av de norske politistyrkene, som er utdannet i Sverige er kommet til øst-Finmark, til de områder som er befridd av russerne. Fra vår egen front.

Det forlyder at Quisling befinner seg i Tyskland for tiden sammen med sine to nye ministre Skarphagen og Vassbotten. Besøket må antagelig sees i sammenheng med den planlagte nyordning, som skal gjøre Quisling til Gauleiter under Rendulic og skal forlenke det tyske sivile styre. Reichskommissariat er som kjent blitt sterkt redusert, og Quisling har lenge overfor tyskerne slått på at han gjerne overtar siviladministrasjonen i landet. - Forøvrig foregår det for tiden en kraftig tautrekning mellom de forskjellige etater, om hvem som skal flytte inn i Stortinget, når tyskerne flytter ut. Fretheim, hvis departement er blitt hjemløst etter bombangrepet på Vitoria Terrasse, holder foreløpig til i Hotel Rose, men gjør nå alt han kan for å sikre seg lokaler i Stortinget. - Samtidig med at Quislingene forbereder "norsk" styre, har de det travelt med et siste fortvilet forsøk på å få jøssingene i tale. Det er rundt i byen satt opp plakater under mottoet "Norsk Front", og Fritt Folk forklarer hva dette skal bety: "Det norske folk må sammen verge seg mot den fare som truer, når tyskerne har forlatt Norge og "befrielseskaos" inntreder", skriver avisen.

Tirsdag lød en kraftig eksplosjon på Sørenga. Det var et av Felleskjøpets skur som gikk i lufta. Skaden var stor, men branden bredte seg heldigvis ikke.

Send avisen videre!

Lørdag 20 jan. 1945 - nr. 66

Marskalk Stalin meldte i en dagsorden utsendt igår ettermiddag: Krakau er falt.

Østfronten.

Tre russiske armeer fortsetter i hver sin retning lynmarsjen gjennom Polen. Etter å ha tatt Modlin, 30 km fra Warsjava og 1000 andre steder igår, rykker marskalk Rokossovski fram på en 100 km bred front. Han har tatt byen Krashnisk, ikke langt fra den øst-prøssiske grense, som allerede er innen synsvidde og truer med å isolere hele Øst-Prøyssen. - Sørvest for Warsjava har general Sjukov erobret byene Skernevitsi og Lovich og nærmer seg den overordentlig viktige industribyen Lodz som også trues fra sør av styrker av fra marskalk Konjev's arme. - Konjev har inntatt byen Petrokov og går i rask marsj mot Posen og Øvre-Schlesia. Et ubekreftet rykte meldte igår at den tyske grensa vest for Chestokova var overskredet. Fra Moskva ble det kunnegjort offisielt at den røde hær på ett punkt sto 15 km fra grensa. - Krakau ble erobret av marskalk Konjev's tropper igår, til tross for at tyskerne i all hast hadde tilkalt forsterkninger. - Det russiske flyvåpen har på 3 dager gjort 30 000 utflygninger over kampområdene.

"Den russiske offensiven har slått alle rekorder, selv den tyske Blitzkrigen i 1940", skriver en krigskorrespondent. "Den røde hær har aldri gått fram med slik fart - den har heller aldri vært så mekanisert som nå. Tempoet øker stadig. Bare igår rykket de russiske styrkene på sine steder opptil 50 km fram og berridde over 2000 steder. - Tyskerne håpet at russerne ville bli tvunget til å overføre endel av sine styrker til Tolbuchins og Malinowskis fronter i Ungarn. Men de torregnet seg. Mens Tolbuchin og Malinowski kjempet, arbeidet de andre natt og dag på å lade opp brukene i Polen."

I Budapest utkjemper døds kampen. Hele rest er på russiske hender. Igår ble 20 000 tyskere tatt til fange. Fangetallet i byen er dermed oppe i 59 000.

Vestfronten.

I Holland fortsetter 2. britiske arme framrykkingen, etter å ha tatt byene Echt og Susteren. På en 8 km bred front har de tilbake lagt 1/3 av vegen fra Sittard til Roermond. Sør for Sittard har de trent ytterligere inn i de tyske forsvarslinjene ved Geilenkirchen. - På nord-siden av Ardennerkilen fortsetter harde kamper utenfor St. Vith. De allierte har tatt to landsbyer mellom Vielsalm og St. Vith. På kilens sørfanke er amerikanerne satt over elva Sure og kjemper i utkanten av byen Diekirch. - I Alsace har amerikanerne tilbakeerobret to byer i Maginotlinjen. Nord for Strassbourg er tyskerne gått ubetydelig fram. Fjerne Østen.

Amerikanerne fortsetter å rykke fram på Luzon og står 120 km fra Manila. - Flygende festninger, stasjonert på Saipan, angrep industrimål på Honshu, Japans største øy. Likeledes ble Formosa atter bombet.

I Burma setter japanerne seg voldsomt til motverge foran Mandalay. De har fått forsterkninger og vil tydeligvis forsvare seg til siste mann.

Tyskland.

Generalfeldmarskalk Paulus, Stalingrads forsvarer, som står i spissen for "Freies Deutschland" (tyske offiserer i russisk fangenskap) har sendt følgende budskap til den tyske Wehrmacht og det tyske folk undertegnet av 50 tyske generaler og feldmarskalker: "På øyeblikkelig slutt på krigen! Vend alle våpen mot Hitler! Vi vet at dere gjør overmenneskelige anstrengelser for å holde ut, at dere utstår bitre savn, at alle, fra olding til smågutt gjør den hardeste arbeidsinnsats. Aldri har en krig gått sluk ut over det tyske folk og fedrelandet som nå. Kulde, sykdom og hungersnød truer dere. På slutt på den selvmorderiske fortsettelse av denne krigen! - Hva kommer etterpå? spør dere. Besettelse

av Tyskland, ja, men ikke denne meningsløse massedød for en tapt sak. Framtiden vil bli tung, men istedetfor terror vil det bli lov og orden. I 1918 forlangte Hindenburg og Ludendorff at krigen skulde stanses, da de innså at den var tapt. Gjør dere det samme! Befri dere selv! Våpen har dere. Gjør det første skritt mot fred. Tro ikke at det i siste øyeblikk vil skje mirakler. Selv det største blodoffer og den mest forbitte motstand kan ikke hindre katastrofen, men bare gjøre Tysklands stilling verre. Ved fredsslutningen vil det være av største betydning om Tyskland er nedkjempet utelukkende med allierte våpen, eller om dere selv har tatt initiativet til fred. - 30. juli forsøkte motige menn å få endskap på terror-regimet. Tyske brødre - nå er det deres tur! Fedrelan det kaller dere til folkereising: Styrt Hitler og få slutt på krigen! Stor-Britannia.

I sin redegjørelse i Underhuset om forholdene i Grekland sa Churchill: "Stor-Britannia forsynte Kommunistene i ELIAS med våpen. Istedetfor å bruke dem mot tyskerne gjemte ELIAS-kommunistene dem til de britiske soldatene hadde kastet tyskerne ut. De greske kommunistene hadde bare ett mål: Å tilrive seg makten og nedkjempe anderledes tenkende. De øvet et terror-velde, som jeg ikke tror noen myndighet i verden vil forsvare. ELIAS tok kvinner og menn som gidsler og drev dem barbert fram gjennom snøen. Gidslene ble deportert eller myrdet med kniver og økser. - Vi vil gjøre vårt ytterste for å redde alle de gidsler som er igjen," sa Churchill, "og straffe dem som har mishandlet dem. Dette program vil vi gjennomføre enten det er populært eller ei." - Under debatten som fulgte Churchills redegjørelse, uttalte en av parlamentsmedlemmene at det å kalle ELIAS demokratisk var det samme som å ville si at SS-soldater var skikket til å være søndagsskolelærere. Fra vår egen front.

Øverstkommanderende for de norske styrker, kronprins Olav, er ankommet til U.S.A. for å konferere med amerikanske myndigheter om spørsmål i forbindelse med Norges frigjøring. Kronprinsen hadde igår en samtale med utenriksminister Stettinius.

Da norske bedrifter ikke lenger vil få utlevert kull, vil ca 50 000 norske arbeidere bli arbeidsløse fra 20. jan. På vestlandet er praktisk talt alle større bedrifter stanset. Tyskerne sier at kulene skal forbeholdes "statsbanene".

Tre skip med kull er nylig gått tilbunns på veg nordover, to ved Stavanger og ett ved Bergen. Tyskerne sender nå kull med ekstratog til Trondheim, for å kunne holde militærtransportene vedlike.

Det tyske skip "Donau" på 16 000 tonn og en båt på 8 000 tonn ble for noen dager siden senket i Ytre Oslofjord. Skipene var lastet med krigsmateriell og soldater.

Domprost Arne Fjellbu er konstituert som biskop i Hålogaland og feltprest for de norske styrkene i de befrie områder.

Bestyrer Karl Fleischer, Øverland gård, fikk forrige fredag besøk av Gestapo, som sa han hadde radio. Fleischer nektet, men tyskerne satte igang undersøkelse og oppdaget tilslutt noen mistenkelige kasser, som de forlangte å se nærmere på. På dette tidspunkt gjorde Fleischer forsøk på å komme seg vekk, men ble skutt ned med kaldt blod. Hvorvidt skuddet var drepende, vites ennå ikke.

Den unge læge, Henrik Resch, ble skutt av Gestapo forleden. Familien har nå fått vite at mordet beror på en feiltagelse. Siste!

Etter at bladet var gått i trykken, kommer meldingen om at russerne er trengt inn i Lodz, og at to nye offensiver er innledet: En i sør-Polen på grensa til Tsjekoslovakia, hvor byen Jaslo er tatt, og en i Øst-prøyssen.

Østfronten. Insterburg er falt.

Som en stormflod som ikke lar seg stense, ruller 5 russiske armeer fra på en 1300 km lang frontlinje, fra Østersjøen i nord til Karpaterne og sør. 3 av disse armeene kjemper allerede på tysk jord - 2 i Øst-Prøyssen og 1 i Schlesia. - Fredag kvell kom meldingen om den nye russiske offensiven i Øst-Prøyssen, hvor general Tsjernakovski rykket fram mot den sterkt befestede byen Tilsit. I bitende vind slet infanteriet seg fra over snøvildene. Lørdag fikk rysserne greie på at tyskerne i panikk trakk tropper vekk fra byen, for å komme den truede byen Gumbinnen til undsetning. Dermed splittet de opp de tyske regimenter ved bygrensa og tok Tilsit med storm. Tsjernakovskis tropper fortsatte så oppryddingen av en stor strekning mellom Kurisches Haff og Tilsit, mens andre styrker rykket mot det viktige jernbaneknutepunktet Gumbinnen, som falt allerede søndag. Igår aftes kom så meldingen om erobringen av den store byen Insterburg. Insterburg ligger 30 km vest for Gumbinnen og 80 km fra Königsberg. Den er brennpunktet for nord-sør og øst-vest-gående jernbane og riksveg og ligger i en sterkt befestet sone i den såkalte Insterburg-åpningen mellom sumpig terreng på begge sider.

Samtidig som disse operasjonene pågikk, trengte marskalk Rokossovskis styrker inn i den sør-vestre del av Øst-Prøyssen på en 80 km bred front og rykket i løpet av søndagen 25 km inn i landet og inntok byene Neidenburg og Tannenberg, og 500 andre steder. Framstøtet truer Danzig, hvor tusenvis av flyktninger er satt til å bygge forsvarsverker. Ved å oppgi Tannenberg - symbolet på de tyske bestrebelser for å beherske slaverne - har den tyske hær lidt et veldig prestisjetap. Det var i Tannenberg slaverne i 1410 stanset de tyske ridders framtrengen mot øst for et tidsrom av 500 år, og i Tannenberg ble den russiske hær beseiret av Hindenburg og Ludendorff i 1914. Men seiren skulde bli dyrekjøpt. Tyskerne hadde glemt Bismarcks læresetning om aldri å føre krig mot Russland. De måtte splitte sine styrker, overføre tropper fra vest til øst-fronten - hvilket senere førte til nederlaget ved Marne. - Idag står Tannenberg som et varsel om Tysklands endelige sammenbrudd - et tegn på at tepet går opp for siste akt av dramaet: "Sir siegen uns zum Tode."

Sør for Rokossovskis armeer svanserer marskalk Sjukov vestover. På 24 timer tilbakela han 50 km, og på 3 dager ~~xxx~~ 1/3 av vegen fra Warsjava til Berlin. Lørdag inntok Sjukovs tropper Flotsk på nordbredden av Vistula og Kolo, som ligger 100 km fra Posen i støtretning Berlin. Igår aftes kom så Stalins daesbefaling at 3 byer til var tatt i dette område, deriblant Alexandrov, sør for Thorn. - Den viktige polske industribyen Lodz (Lichtmannstadt) falt fullstendig intakt i russernes hender allerede fredag. Tyskerne flyktet i slik fart at de ikke - sin vane tro - fikk tid til å ødelegge byen. De store bomullsspinneriene er helt uskadte, likeså gass-vann- og elektrisitetsverk. Noe som selvfølgelig er av allerstørste betydning for den økonomiske gjenoppbygning av Polen. - Sørvest for Lodz er byen Zdunska Wola falt.

I ukrainske arme under marskalk Konjev fortsetter framrykkingen i Schlesia. På en 90 km bred front står den 30 km inne i Tyskland nestviktigste industristrøk, etter å ha tatt Kreuzburg og 5 andre større tyske byer, foruten 200 steder. Russerne er gått over Oder på 5 steder og står 30 km fra Oppeln, Schlesias neststørste by. På 10 dager er Konjevs arme rykket 250 km fram og står nå mindre enn 50 km fra Breslau, Schlesias hovedstad.

Lengst i sør åpnet marskalk Petrov fredag en ny offensiv i retning mot Tsjekoslovakia. Han støter fram på en 160 km bred front og inntok lørdag Nowy Sacz, på nordsiden av Karpaterne.

De kollossale russiske landevinninger i løpet av de siste dager har, som rimelig kan være, spredt en bølge av pessimisme over Tyskland. Den tyske militærkroniker Max Krull innrømmer at tyskerne er henvist til bare å føre oppholdende kamper, med andre ord å la de allierte fornye seg av tysk-okkupert og tysk jord. Først når Schlesia og hjertet

av Øst-Prøyssen trues, vil man stable skikkelig forsvar på benene. Hvilket altså skulle bevise at man må være forberedt på at det tyske forsvar skal stabilisere seg. I samme retning peker forsøvidt også Stalins kommunique, som ble sendt ut igår og hevder det faktisk at en ikke må vente at framgangen skal fortsette i det samme fantastisk tempo som hittil. I kommuniqueet heter det bl.a.: "Nazi-Tyskland er ikke knust. Tiden nærmer seg da vi sammen med våre allierte kan heise seirens fane i Berlin, men den vanskeligste del av vegen ligger foran oss. Fienden forsvarer nå sitt eget land. Framrykkingen mot Oder vil møte motstand fra store styrker."

Det framheves ellers at Stalins strategiske plan ikke bare, eller først og framst, tar sikte på å erobre terreng, men å tilføye tyskerne et så knusende nederlag, at de ikke - som ofte tidligere - greier å samle sine styrker og etablere nye forsvarsstillinger lenger vest.

Vestfronten.

Lørdag satte 1. franske arme igang et overraskende motangrep mellom Vogeserne og Rhinen ved Colmar. Framstøtet skjedde i forrykende snøstorm og kom fullstendig bakpå tyskerne. På en 40 km bred front fortsetter franskmennene framrykkingen. - Nord for Strassbourg har v. Rundstedt trukket forsterkninger av panser-tank- og infanteridivisjoner til fronten og har gjort flere framstøt som er slått tilbake. - Tross snøstorm, kulde og innbitt tysk motstand rykker 1. amerikanske arme fram mot St. Vith og står nå 4 km fra byen. - I Holland fortsetter briterne framstøtet i retning mot Düsseldorf. Store styrker er gått over Maas og står 5 km inne i Tyskland. Fra vår egen front.

Hva skal hende i Oslo 1. februar? Quisling-styrets jubileumsdag nærmer seg med raske skritt, og med den den ventede nyordning, som utvilsomt forberedes. Det som foreløpig er hendt, er følgende: Rendulic blir presentert som ny øverstkommanderende i Norge. Få dager etter blir Quisling fotografert på besøk hos Rendulic. Samtidig begynner Reichskommissariatet å flytte ut av Stortinget og overtar endel av de ledige lokaler etter den tyske overkommando, som er flyttet til Lillehammer. Den ledige Stortingsbygning vil høyst sannsynlig vesentlig komme til å inneholde det såkalte Innenriksdepartementets tidligere kontorer. Dette departement, som under den maktsyke Hagelin viste en sopp-aktig vekst, sogner nå som kjent under den nye innenriksminister Vassboytten. Antagelig vil tyskerne tillate Quisling å heise det norske flagg over Stortinget og erklære at nå er det løftet, som Hitler ga, oppfylt. Denne løsning vil kanskje bløffe mange desperate NS folk, men ingan skikkelig nordmann vil la seg lure. - At tyskerne er tjent med denn bløff, sier seg selv. Man har dermed en utmerket kamouflasje for de tyske tilbaketrekningsbevegelser og avviklingen av Reich kommissariatet. - Etter forlydende vil det også 1. februar bli en ny "om-møblering" av regjeringen.

I Drammen ble det forleden tatt 10 gidsler, deriblant overlege Kjelland-Mørdre, byråsjef og havnefoged, tidligere stortingsmann Knudsen og flere andre kjente drammensere. Gidslene er tatt som repressalier for likvideringen av en frontkjemper innen politiet.

Gestapo er nå gått over til samme beskyttelsesmetoder her som i Danmark. 50 fremtredende Grini-fanger, deriblant flere kjente vitenskapsmenn, er plasert i cellene på Victoria Terrasse. Naturligvis i den hensikt å få engelskmennene til å avstå fra nye forsøk på å komme Gestapos hovedkvarter tilliys.

En kraftig eksplosjon skjedde forleden på Drammens Jernstøperi: hele kulelager-beholdningen gikk i fjorden. Tyskerne forlangte øyeblikkelig dykker, men da han innfant seg, forlot alle arbeiderne arbeidsplassen for å se på. Dykkeren ble derfor beordret å innfinne seg etter arbeidstidens slutt, hva han også gjorde. Det ble hakket hull på isen, og mannen sto ferdig til å gå ned, da noen folk innfant seg med kjelke, hvor på det sto en kasse. Dykkeren iikk beskjed om å forsvinne snarest mulig, da "det ville hende noe". Dynamittkassen ble senket, og et øyeblikk etter skjedde en kraftig eksplosjon, som for godt gjorde det av med de dyrebare kulelagrene.

Østfronten.

Siden den russiske offensiven begynte for 11 dager siden, har den røde hær erobret 3 400 byer og bebodde steder, derav 1 500 på tysk jord. Overalt vakler de tyske forsvarsstillinger. Øst-Prøyssen, junkernes forpost mot øst, står for fall. Mer enn halve provinsen er erobret av russerne. Etter erobringen av Insterburg er Tsjerniakovskis tropper rykket ytterligere vestover og har tatt byene Wehlau og Labiau, sør og nord for elva Pregel. De stiler nå rett mot hovedstaden Königsberg som ligger knappe 30 km borte. På enkeltepunkter av dette kampavsnittet flykter tyskerne i vill forvirring, andre steder yter de et mer forbitret forsvar enn noe annet sted på den 1600 km lange fronten. 3 000 tyskere falt igår. - I den sørlige del av Øst-Prøyssen har Rokossovskis styrker tatt Ortelsburg, Allenstein, Deutsche Eylau og Saalfeld. Det neste umiddelbare mål er havnebyen Elbing, som ligger 40 km borte. Når denne byen er tatt, er hele Øst-Prøyssen avskåret. Og ikke nok med det. Da vil også de tyske tropper som står igjen i Kurland og som anslåes til 38 divisjoner, være hjelpeløst forlatt. Uten de østprøyssiske havnebyene vil det bli ugjortlig å få sendt forstyrking til dem fra das Reich. - Alt dette tilsammen gjør Øst-Prøyssen til en strategisk nøkkelstilling av første rang. Provinsen er også tilsvarende befestet. "Landskapet formelig stritter av forsvarsanlegg," skriver en krigskorrespondent. Og allikevel ruller den røde hærs mektige krigsmaskin fram, lik en dampvegvals som knuser alt som kommer i dens veg.

I midt-Polen, hvor marskalk Sjukov, Ruslands dyktigste hærfører, opererer, er ikke framgangen mindre oppsiktsvekkende. Den overordentlige sterke festningsbyen Bromberg ble rendt overende tirsdag. Den ligger sør for den Polske Korridor og bare 60 km fra den tyske grensa. - Tapet av Bromberg betyr en ny, sver svekkelse av den tyske krigsmakt. Byen er ikke bare en rik industriby med en livlig skipsfart, men den har en strategisk beliggenhet som det er verd å legge merke til ved Bromberg-kanalen som via elva Netze forbinder flodene Vistula og Oder. Etter Brombergs fall er vegen for russerne åpnet vestover mot Stettin og nordover mot Danzig. - Tyskerne kjempet hardt ved Bromberg, men forgjæves. 2 tyske divisjoner ble fullstendig opprevet og hele jernbanetog, fullastet med krigsforsyninger falt i russernes hender. Et slikt krigsbytte er selvsagt av stor betydning for sovjetstyrkene som derved kan spare på sine medførte forsyninger. - Fra Bromberg støtter Sjukovs styrker vestover mot Posen og den tyske grensa, som bare ligger 50 km borte. Og herfra til Berlin er vegen ikke lang.

Samtidig med de ovennevnte operasjoner foregår den mest skjebnesvangre framrykkingen i Schlesia. I en kunnngjøring igår meddelte marskalk Stalin at den røde hær står 65 km inne i Schlesia. Marskalk Konjevs styrker rykker fram på en 150 km bred front og er gått over Oder mellom Oppeln og Breslau. Breslau brukes ikke bare fra sørøst, men også fra nord. Tyskerne flykter i slik forvirring at de ikke får tatt med seg sitt krigsmateriell, og mange steder legger soldatene våpnene ned. I går overga 2000 tyskere seg bare i dette området.

I og med at russerne kjemper inne i selve Schlesia, kan man si at denne landsdel produktionsmessig er avskåret fra det øvrige Tyskland. Det betyr intet mindre enn en katastrofe for landet. De schlesiske kull, som utgjør 2/5 av Tysklands samlede kullproduksjon, er av absolutt livsviktig betydning for det tyske bedriftsliv og den tyske befolkning. Selv om endel kull muligens ennå en tid framover kan utvinnes, er det definitivt stopp med transportene. Dels er jernbanene brutt mellom de viktigste kullstrøktene i Øvre-Slesia og Breslau, og dels er det lite tenkelig at de overbelastede militærtog skal kunne greie noen nevneverdig transport av kull under de rådende kaotiske forhold.

P.g.a. den minskede kull-tilførsel er det innført reiseforbud og forbud mot transport av alminnelige brev og pakker, nedskjær-

ing av elektrisitet etc. Stemningen i Tyskland betegnes som meget mørk. I rikshovedstaden er den panikkartet. Det tilskrives i første rekke den omstendighet at de fleste Berliner-barn er evakuert til de østlige provinser, hvor russerne tildels er trengt inn. Foreldrene har ikke lenger noen forbindelse med dem, aner ikke om de er forflyttet eller hvor de eventuelt skal hen. Til overmål fikk de igår beskjed om at de ikke må komme med forespørsler angående barna - de vil ikke bli besvart.

En endeløs strøm av flyktninger er på veg vestover fra de østlige provinser som har fått ordre om å evakuere, Schlesia, Posen eller Warthegau, og Pommern. Hvor skal de? Ingen vet det. Bare vestover. Som om det der venter dem no bedre. Blir de ikke innhentet av den russiske stormflod, blir de det ihvertfall av allierte bomber.

Tyskerne satte en verden i brand. Nå begynner flammene å slikke opp om deres egne føtter. Og de er lenket til den tyske jord. Derfor kan de ikke undslippe.

Vestfronten.

Det tyske felttog i Ardennerne går mot sin slutt. De allierte er rykket inn i den omstridte byen St. Vith og har tatt to landsbyer like ved. - På sør-siden av Ardennerkilen har amerikanerne erobret Vianden i Wiltz-området og har tatt ytterligere 5 landsbyer. De allierte flyvåpen har rettet et knusende slag mot de tyske transportkolonner, som v. Rundstedt, i ly av tåken, tok risiken på å trekke tilbake fra Ardennerfram-springet ved høylys dag tirsdag. Eksperimentet ble dyrekjøpt. 5 000 kjøretøyer ble ødelagt på to dager. "Det var umulig ikke å treffe", sa en britisk flyger. "Vegene var tettepakket med nullende materiell." - Ødeleggelsen blir sammenliknet med bombingene av "Palaise-sekken" isommer, som ga støtet til tyskernes definitive sammenbrudd i Frankrike.

På nord-avsnittet fortsetter de allierte å støte fram mot Ruhr og har tatt flere byer i området ved Geilenkirchen. - I Alsace har amerikanerne trukket seg noe tilbake nord for Hagenau. Nord for Strassbourg har franske styrker gjenerobret en landsby.

Fjerne Østen.

"Første del av den ordre je fikk i Quebec er utført", telegraferte øverstkommanderende for de britiske styrker i Burma, Louis Mountbatten, da han innsendte rapport om at Burmavegen, som forbinder India med Kina, var åpnet igjen. - Vegens frigjøring betyr at det første hull er slått i Japans landblokering av Kina. I samfulle 3 år har alle forsyninger til Kina måttet transporteres luftvegen over Himalaya, verdens høyeste fjell.

På Burmas vestkyst, sør for Akyab, foretok styrker fra 14. britiske arme i forrige uke landstigning på øya Ramree. Igår innløp melding om enda en landstigning, denne gang mellom de to ovennevnte øyene. Troppene skal settes inn i det avgjørende slag om Mandalay. Fra alle kanter.

Alle franske statsfunksjonærer som har samarbeidet med tyskerne skal avskjediges innen 15. februar.

I Jylland har jernbanesabotasjen antatt kolossale dimensjoner. Det går nesten ikke en dag, hvor viktige jernbanelinjer ikke blir satt ut av funksjon. Ødeleggelsen av Horsens jernbanestasjon stanset all trafikk et helt døgn. - Forleden ble fyrtårnet ved innløpet til Århus havn sprengt i lufta.

Siste.

Marskalk Stalin kunngjorde igår aftes at russerne har åpnet en ny ~~russk~~ offensiv i området omkring Mischolce i nord-Ungarn, 50 km sør for Kosice. Dette er den 6. offensiv i løpet av to uker. Russerne er rykket 20 km fram på en 40 km bred front.

Marskalk Stalins annen dagsorden igår bragte meddelelse om Oppelns fall. Oppeln, som ligger 80 km sør for Breslau, er den viktigste byen i Øvre-Schlesia. - Foruten Oppeln ble også byen Kalish, 100 km nord for Breslau erobret.

Norge.

Kong Haakon ble igår utnevnt til æresborger av byen Richmond.

Østfronten.

Den røde hær rykker fram med uforminsket styrke og stor fart. 1600 nye steder er befridd, derav 800 i Øst-Prøyssen. - Breslau og Posen beskyttes av russiske kanoner. - Framskutte sovjetstyrker står 20 mil fra Berlin. - Tyskernes motstand er hardere langs hele fronten.

Marskalk Stalins 1. kunngjøring igår meldte om "den største triumf under offensiven hittil": erobringen av Gleiwitz i Øvre-Schlesia. Gleiwitz er ikke bare en overordentlig verdifull by på 120 000 innbyggere, med kullminer, jernstøperier og fabrikker til framstilling av syntetisk olje - ifjor var produksjonen 1 million tonn. Den er selve inngangsporten til de rikeste kull-distriktene i hele Øst-Europa, området omkring Kattowitz, Hindenburg, Heuthen og Königshütte. Ved en rask manøvre fra nordvest har marskalk Konjev smeldt igjen denne porten rett for nesen på tyskerne, og har dermed avskåret alle de nevnte byene fra das Vaterland. Det er sikkert ingen overdrivelse å betegne Gleiwitz' fall, som det alvorligste av alle de alvorlige slag som har truffet tyskerne under den russiske lyn-offensiven.

Stalins kunngjøring nr. 2 meldte at byen Ols, 25 km nord for Breslau, og byen Ostrow lenger nord, er erobret. I området Ostrow-Kalish har marskalk Konjevs og marskalk Sjukovs tropper sluttet opp om hverandre. - Den røde hær rykker fra 3 kanter fram mot Breslau, hvor hus og gater ligger øde og deler av byen allerede står i flammer. - Oder er tilfrosset, hvilket letter framrykkingen for russerne.

I Midt-Polen er Sjukovs styrker nådd fram til et punkt bare 5 km fra den viktige byen Posen, som ligger under intens ild fra det russiske artilleri. I dette område hadde tyskerne igår 1 000 falne.

I Øst-Prøyssen er Rokossovskis tropper trengt fram til 15 km fra Østersjøen i området ved Elbing. Den siste retrett-jernbanelinjen fra Øst-Prøyssen til Tyskland er innen rekkevidde av russiske kanoner. - Tsjerniakovskis styrker står 27 km fra Königsberg.

"Alle døgnets 24 timer kommer tog med flyktninger fra øst-provinsene til Berlin", skriver en korrespondent til en Stockholmsavis. "Flyktningene har ikke kunnet ta noe med seg. Togene er så overfylte, at ingen noensinne har sett dem slik. Kvinner og barn klorer seg fast på stigbrettet." - Ca 3½ million tyske sivilpersoner er på flukt. Derav er vel 1 million for kort tid siden blitt evakuert fra Ukraina og Randstate-ne. Nå drives de ut på vandring igjen.

Vestfronten.

I Ardennerne har de allierte gjenerobret og passert flere av de steder, som var utgangspunkter for v. Rundstedts offensiv. Tyskerne utkjemper fremdeles harde baktroppstrider, men lider svære tap av folk og materiell under retretten østover. Igår ble 679 kjøretøyer ødelagt og 500 skadet. - Sør for Ardennerkilen støter amerikanerne fram i retning mot Trier. Amerikansk artilleri beskytter byen. - I Alsace hadde tyskerne endel framgang nordvest for Hagenau tirsdag, men ble kastet tilbake av amerikanerne igår. Omkring Colmar er det fortsatt heftige kamper, som imidlertid ikke har ført til noen endring av situasjonen. - Briterne har tatt 6 landsbyer ved Heinsberg i Sittard-området.

Fjerne Østen.

Amerikanerne har erobret den største flyplassen på Luzon, 74 km fra Manila. Flyplassen har 13 startbaner og er en ypperlig luftbase for angrep mot det japansk-besatte Kina.

Norge.

Britiske Mosquito-fly har senket to tyske handelsfartøyer og en liten trampbåt som lå for anker i Eidsfjord, nord for Bergen.

Fra alle kanter.

Churchill ble spurt i Underhuset igår om de allierte var forberedt på øyeblikkelige mot-tiltak, hvis tyskerne begynte med gass. Premierministeren svarte at fienden omgående vilde få det ti-fold igjen. Det

er bevisstheten om dette, som har holdt ham tilbake, og ikke moralske skrupler, sa Churchill.

General de Gaulle uttalte i en tale igår at Frankrike ikke vil skutte krigen, for det har garanti for at permanente franske - og eventuelt allierte - styrker stasjoneres i Rhin-området etter tyskernes kapitulasjon. Generalen hevdet at det var uomgjengelig nødvendig, hvis det skal bli fred i Frankrike og Vest-Europa.

Mens sluttkampen utkjemper i Budapest, undertegnet representanter for den provisoriske ungarske regjeringen fredsbedingungen med Russland, Stor-Britannia og USA. Betingelsene lyder: 1. Ungarn erklærer Tyskland krig og stiller minst 8 divisjoner til disposisjon for de allierte. 2. I løpet av 6 år betales en skadeserstatning på 300 millioner dollar, derav 2/3 til Russland og 1/3 til Tsjekkoslovakia og Jugoslavia. 3. Alle tyskere interneres. 4. Alle allierte fanger frigis. 5. Alle fascistiske anstrøkne organisasjoner oppløses. 6. Grensene fra 1937 gjenopprettes.

Fra vår egen front.

Nærmere detaljer foreligger nå om de quislingske planer for 1. februar. Under besøk i Tyskland, bl.a. hos Ribbentrop, som i parentes bemerket nå må nøye seg med å motta mindre størrelser i audiens, har Quisling utvirket at han skal bli statspresident av Norge, republikk skal innføres og det norske flagg heises over Stortinget. I forbindelse med denne nyordningen skal Alf Whist rykke opp til statsminister og flere ministre skal utskiftes, bl.a. Fuglesang og Frøheim. Samtidig med disse begivenheter er det sannsynlig at NS vil offentliggjøre omfattende "avsløringer" av Hjemmefronten. Hvorvidt Quisling våger seg til arrestasjoner i større stil er ennå uvisst, men en ting er sikkert: Forsøker han å mobilisere den norske ungdommen, blir det momentant folkestreik. Quisling vil da sikkert beskyldes den annen part for "borgerkrig", men i en borgerkrig skal det som kjent være to parter, og quislingene er ingen del av det norske folk. De er en leiet bande, som bare kan holde seg ved makten så lenge tyskerne hjelper dem. Ennå har Quisling tilstrekkelig tyskere her til at de kan assistere ham som blodige håndlangere, men det kan jo hende at utviklingen i øst skyter slik fart, at situasjonen er radikalt forandret på noen dager.

Tyskerne fortsetter utviklingen av sitt store byråkratiske apparat som ledd i siviladministrasjonens overgang til NS-lakeiene, men det tar sin tid å få herskapet ut. Man regner med at det meste av Rendulics armee er sendt avsted, og at man nå også er begynt å transportere Falkenhorsts gamle armeer sørover. Pednalic som er forflyttet til østfronten er alt i full virksomhet der under sitt nye navn: "Renn-zurück". Hans etterfølger i Norge er general Röhme, som hittil har vært stasjonert i Harstad. Det blir altså denne herre som skal overta Rendulics 9000 store audienssal, som han har latt bygge på den rekvirerte "Wangslia" på Lillehammer. Men særlig langvarig glede får han neppe av herligheten, for tyskernes tilbaketrekning av tropper begynner å skyte fart: På noen få dager er 4 500 soldater utskipt bare fra en havn.

En av de mest effektive sabotasjehandlinger som har funnet sted i vinter hendte tirsdag i Shells store betongbygg i Schwensens gt. 3. Det lød to kraftige smell ved 5-tiden, og kort tid etter veltet en tykk, svart røk ut fra bygningen. Oljelagret inneholdt 240 tonn beste sort smøreolje. Alt gikk med, foruten 8 tankbiler. Det menes at sabotørene var kledd i tyske offisersuniformer. Desverre antentes ved eksplosjonen Schwensens gt 1, en fem-etasje leiegård, som ble totalt ødelagt, idet brannmuren styrtet sammen. Flere mennesker omkom, deriblant 3 i oljelagret.

Biskop Fjelbu holdt sin første gudstjeneste i det befridde Norge i friluft ved Bjørnevatt, 14. jan. "På Kongens bud er jeg kommet", sa han, "og jeg står på hellig jord & fri norsk jord."

Siste.

Russerne er trengt inn i utkanten av Posen.

Østfronten.

Ettersom nederlaget for hver dag og hver time som går blir tydeligere og mer uundgåelig, brer panikken seg i das Reich. Tysklands mareritt, krigen på flere fronter, er ikke lenger en uhyggelig drøm, den er blitt en blodig realitet. Våpensmia i Schlesia har avsluttet sitt arbeid for Tyskland, og nå står bare det utbombede Ruhr igjen som arsenal. Panikken brer seg blant befolkningen. Den undlater heller ikke å smitte presse og kringkasting, som nå spiller opp med helt andre akkorder enn dem man er vant til å høre fra det tyske presseorkesteret. "Forlatt av alle kjemper det tyske folk idag alene", sukker Goebbels i "das Reich". Og en kjent radiokronikør kom forleden med følgende utgydelse: "Vi må ikke ha noen illussjoner. Hva vi kan sette opp mot den russiske stormfloden er bagateller. Tidligere har vi sett sivilbefolkning på flukt i andre land. Nå har denne skjebne rammet vårt eget folk. Nå er det våre kvinner og barn, som danner flyktningestrømmen på vegene vestover."

Kronikøren kunde malt bildet enda mye svartere. Han kunde skildret hvordan flyktningene kjemper for livet om plass på de usannsynlig overfylte togene - ikke for ingenting ble det gjennom radion advart mot panikk på jernbanestasjonene. Han kunde beskrevet hvordan kvinner og barn haker seg fast på panservognene, som ruller bort fra fronten på flukt vestover, eller hvordan de i bitende kulde og sneføyke kjemper seg fram til fots. Og hva er det så de flykter mot? Til Berlin går vegen - et bombeherjet Berlin, hvor kvartaler ligger i grus, hvor bolikompleksene griner med utblåste vindusruter, hvor husnøden på forhånd er skrikende, hvor elektrisiteten ikke funksjonerer og gassen er avstengt, hvor kull til opvarming ikke fins å oppdrive, hvor buss og sporveger forlenget er stanset. 3-4 millioner mennesker på flukt mot en by i ruiner, hvor sirenene uler når allierte fly gjennom mørket søker seg fram mot Tysklands hjerte, som banker svakere og svakere pulsslag.

"Det mest tragiske av alt jeg så i Berlin", skriver en svensk korrespondent, "var den provisoriske likkjelleren under en av Berlins jernbanestasjoner, hvor rekke på rekke av døde barn var samlet - barn som var evakuert fra hovedstaden til de "trygge" distriktene i øst, og som nå var omkommet på den panikkartede flukten vestover." Utenlandske pressefolk har forøvrig ikke lenger anledning til å følge begivenhetene på nært hold i Berlin - de har fått ordre om å forlate byen.

Mens flyktningestrømmen ruller vestover, brøyter russerne seg vegg med uforminskert kraft langs hele fronten fra nord til sør. Hver dag drønner saluttene i Moskva som akkompagnement til marskalk Stalins seierskommunikeer. I tillegg til de fem offensivene russerne har satt igang på østfronten, meldtes søndag om et nytt stort framstøt ved Østersjøen, rettet mot de 30-40 tyske divisjoner, som har vært innesluttet i kurland i flere måneder. Memel falt søndag. Dermed er tyskerne berøvet en viktig havn til eventuell evakuering. Samtidig meldtes at Lithauen er helt rensert for tyskere. - En annen viktig begivenhet på nordfronten er Rokossovskis og Tsjerniakovskis definitive gjennombrudd av de så ofte omtalte "uinntagelige" forsvarsstillinger ved de Masuriske sjøer, som beskyttet Øst-Prøyssen fra øst. Desperate tyske forsøk på å bryte ut av jernringen ved Allenstein, ble fullstendig knust. 9 byer ble tatt i dette område, den viktigste av dem var Rastenburg.

Lenger sør har marskalk Sjukovs tropper i løpet av helgen rykket vestover forbi Posen - et av tyskernes viktigste støttepunkter i vest-Polen, og har nådd den tyske grensa på to steder, nord og nordøst for Posen. De står 188 km fra Berlin. - Andre avdelinger utrydder systematisk de tyske styrkene som forsvarer Posen. Også festningsbyen Thorn har den russiske hæren passert på vegen vestover, mens opprensningen av byen overlates til mindre, etterlatte styrker. Takket være det fabelaktige tempoet i den russiske offensiven, som tross alle profetier

ikke ser ut til å slakke av, er hundrevis av større byer og tusenvis av landsbyer i Polen blitt befrikket så hurtig at tyskerne ikke har fått tid til å ødelegge fabrikker, deportere folk eller rane matvarelagre. Til gjengjeld er landets hovedstad blitt hardere hjemsoekt enn noen annen by i det lemlestedede Europa. En reporter fra News Chronicle skriver: "Warsjawa eksisterer ikke mer. Byen danner en eneste ruinhop - sikkert den største i verden. Halvparten av befolkningen er drept, resten deportert. Treffer man idag på skjeletter, kleda i filler, som sleper seg fram mellom ruinene, er det gamle folk, som tyskerne ikke har hatt bruk for til arbeid i das Reich. Polakkene er fast bestemt på at tyskerne skal få bygge opp igjen det de har ødelagt. De har regnet ut at til dette arbeid trenges 250 000 tyskeres arbeidskraft i fem år framover."

Også på marskalk Konjevs fløy av fronten noteres imponerende landevinninger. Framstøtet mot Kattowitz-kullbekkenet som ble innledet med Gleiwitz' fall, fortsatte i samme lyntempo. I løpet av 3 dager ble hele kulldistriktet ryddet, og de viktige industribyene Kattowitz, Sosnowitz, Beuthen og en hel del byer til, falt i rask rekkefølge. Samtidig fortsetter omringingen av Breslau. Det meldes at tyskerne i de to første ukene av sin lyn-offensiv har tatt 86 000 fanger, mens 295 000 tyskere er falt.

Vestfronten.

Nord for St. Vith er 1. amerikanske arme, som innledet motoffensiven mot den tyske kilen, gått til nytt angrep i forrykende snøstorm. Trass i været er de kommet 6 km forbi utgangspunktet for v. Rundstedts framstøt. - I Luxembourg er amerikanerne kommet fram til grensa på 5 steder. - Lenger nord, ved Maas og Roer, holder de, allierte en sammenhengende front på 130 km - på 12 dager har de tatt 300 km - og står nå langs vestbredden av Roer, fra det punkt hvor den løper sammen med Maas og til Düren. - I nord-Alsace er det tyske bruhode ved Moder utslettet. - Nord og sør for Colmar har 1. franske arme god framgang.

Flyangrep.

Søndag angrep 1150 bombefly, eskortert av jagere, oljemål i Koblenz, Hamm og Kassel. Igår rettet 1200 amerikanske bombefly knusende slag mot industrimål i Ruhr. De gikk hardt ut over oljeraffineriene ved Dortmund og godsstasjoner ved Köln. RAF-fly angrep Stuttgart og 3 ganger på en natt, med bare en times mellomrom, Berlin. Fra vår egen front.

Aftenpostens nasiredaktør nekter seg ingenting i sine forsøk på å så splid i det norske folk. I Aftenposten fredag gjengis i faksimile utdrag av en artikkel Finn Moe angivelig skal ha skrevet om Nygårds-vold. Sitatet er i virkeligheten hentet fra en anmeldelse Moe i sin tid skrev av Hitlers "Mein Kampf".

Børre kirke er blitt rekvirert av tyskerne - til ammunisjonsdepot, og er dekket av granbar. Fra alle kanter.

Det forlyder at de tyske generaler har hatt et møte med Himmler i Frankfurt a.d. Oder, hvor de forlangte at Tyskland straks skal nedlegge våpnene. Himmler nektet. Generalene krevet da at ihvertfall alle troppene i Norge og Italia øyeblikkelig skulde trekkes tilbake. Himmler avslø også det, under henvisning til at det vilde være et prestisjetap for Tyskland. - Guederian er gått av som øverstbefalende, Rendulic er utnevnt istedet. 70 000 ton hvete er sendt fra Russland til Polen.

General Mac Arthur har forlagt sitt hovedkvarter fra Pearl Harbour til en øy "tusenvis av kilometer nærmere Japan". Siste.

Russerne er rykket inn i byen Kreuz i Brandenburg. Den ligger på jernbanelinjen til Berlin. Lenger nord kjemper de i Schneidemühl, 8 km inne i Pommern. - Framskutte sovjetstyrker står 16 mil fra Berlin. - Byen Lissa, sør for Posen, er erobret av russerne. - Det meldes at de russiske arbeidere i Oppeln har gjort mytteri og vendt seg mot tyskerne.

Russerne står 10 mil fra Berlin og 6 mil fra Stettin, melite Moskva igårftes.

Østfronten.

"...Om 14 dager marsjerer russerne inn i Berlin." Uttalelsen kom i radioen igår, i forbindelse med en kommentar til Hitlers maktovertagelse 30 jan. 1933, da titusener på titusener av S.A. og S.S.-menn med brennende fakler passerte revy for den nyvalgte Fører og gamle Hindenburg som sto i vinduet ved siden av. - Om 14 dager... Det er ikke fantastierier av en sensasjonslysten reporter. Målet ligger innenfor mulighetens grenser. De russiske stabsoffiserer har tatt fram nye kart over frontene hvor de røde pilene som peker mot Berlin for hver dag eter seg lengere vestover. Hovedmassen av kampene på Østfronten utkjemper nå på tysk jord. Igår ble 250 steder erobret på sør- og midtfronten og 150 i Øst-Prøyssen. 200 tyske byer er tatt.

På alle fronter av krigsskueplassen fortsetter framrykkingen. Hverken tyskernes motstand - man mener at fienden har kastet inn alle disponible reserver for å demme opp for Sjukovs hærmasse- eller den forrykende snøstormen - som er den verste som har rast i vinger, klarer å stanse den mektige russiske krigsmaskinen. - På midtfronten, i avsnittet mellom Kreuz i nord og Glogau i sør, ruller Sjukovs pansrede kolonner fram i en dybde av 60 km. De følger den brede autostradaen, som går i rak linje til Frankfurt a.d. Oder og til Küstrin. På sørflanken har de satt over Obra, under heftig motstand fra tyskerne. Tyskerne hadde her på en dag over 4000 felle. Byen Zullichau er tatt. I dette område har marskalk Konjevs styrker fått kontakt med Sjukovs armeer, som nå holder en sammenhengende front på 400 km inne i Tyskland. På midtfrontens nordlige flanke har sovjetstyrkene tatt en rekke byer, hvorav den største er Landsberg, 12 mil fra Berlin. Byen ligger på jernbanelinjen Berlin-Danzig. Denne linjen ble igår avskåret på ytterligere to steder. Sør for Landsberg er russerne rykket videre vestover og er nådd fram til et punkt 10 mil fra Berlin. - I Pommern støter Sjukovs styrker fram i nordvestlig retning på begge sider av den tyske byen Schneidemühl. Målet er her Stettin, som ligger knappe 6 mil borte. (Det er illustrerende at i normale tider reiste folk ofte fra Stettin til Berlin for å gå på teatret, og dro hjem igjen om aftenen - lenger vekk er det ikke).

I framstøtet mot Danzig og Elbing har russerne stormet den bittert forsvarte byen Marienwerder og kastet tyskerne tilbake over Vistula. - Königsberg er praktisk talt omringet. Bare en veg vestover til havnebyen Pillau, holdes ennå åpen av tyskerne. Byen står i flammer, og beskyttes uopphørlig av russiske kanoner. De tyske tropper kjemper desperat og har enorme tap. Bare igår ble 1000 tyskere drept og 3 000 tatt til fange. - Ved Allenstein har de innsluttet ~~styrkene~~ gjort flere fortvilte forsøk på å slå seg gjennom jernringen som har lagt seg om Øst-Prøyssen, men forgjeves. For hver time som går strammes skruestikken om "Junkerveldets hjerte". Snart vil hele provinsen være i russernes hender.

I Øvre-Schlesia fortsetter framgangen i kullbekkenet. Russerne nærmer seg de viktige byene Ratibor og Morava Ostrava. Om situasjonen ved Breslau forholder Stalin seg fortsatt taus. - Myndighetene i Schlesia tapte fullstendig hodet da russerne begynte å nærme seg. Den ene dag sa Gauleitner at ingen fare truet Schlesia - enhver som påsto noe annet var en ryktesmed og ville bli skutt. Alle måtte bare fortsette sitt arbeid. Neste dag erklærte samme Gauleitner at enhver som ikke øyeblikkelig forlot Schlesia ville bli hengt. Befolkningen ble beordret sørover - rett i armene på de framstormende russere. Ingen visste tilslutt ut eller inn. Tilstandene var kabbiske og folk grepet av vill panikk.

Sør for Krakua har general Petrov erobret byen Neumarkt.